

1. Čtení: Mal 3,13-21

Hlavní čtení: Mal 1,1-5

Milí bratři, milé sestry, troufám si tvrdit, že tento biblický text vám není příliš známý. Nebylo by ani divu. Starozákonní prorocké texty jsou zřejmě těmi nejtěžšími a nejobtížnějšími v celém Písmu. Jsou nám časově, a samozřejmě také myšlenkově velice vzdálené. A rozhodně ne teprve nám, křesťanům 3. tisíciletí... Na konci 4. století církevní otec Jeroným, překladatel bible do latiny, tvrdil, že zvláště při výkladu proroků je nám zapotřebí osvětlení a „*přispění Ducha svatého, jehož vnuknutím proroci psali.*“ Tím však obtíže s prorockými texty nekončí. Když už se nám podaří pochopit jejich zvěst, zdá se nám nepřiměřeně tvrdá a často nás zneklidňuje svou hrubostí a krutostí. Hospodinův soud nad neposlušným a nevěrným lidem – co je na tom povzbudivého? To není zrovna *slepičí polévka pro duši*. Aby nám u čtení takového Božího slova neběhal mráz po zádech! Kde se poděla Boží láska a milost – základy křesťanského evangelia, radostné zvěsti?

Předně si musíme uvědomit, že každé, každé Boží slovo k nám je projevem jeho milosti a lásky. Při čtení biblické zvěsti se obvykle soustředíme hned na její obsah. Ovšem to zásadní není: *Co k nám Bůh mluví. Ale: Že vůbec k nám mluví.*

My lidé jsme byli Bohem stvořeni ke vztahu. Jsme bytosti společenské. Abychom mohli zachovávat vztahy se svými bližními, abychom tyto vztahy mohli zkvalitňovat a kultivovat, musíme používat jazyk. Lidský jazyk, lidská řeč - ta se nedá nahradit. Je samozřejmě možné projevit svou náklonnost vůči druhému např. tím, že mu koupíme dar, nebo mu s něčím pomůžeme. Ale bez lidského slova, bez vět typu „mám tě rád“, nebo „je mi s tebou dobře“, se plnohodnotně žít nedá.

No a co když se vyskytnou problémy? Co když se dva lidé, rodiny či větší lidská společenství mezi sebou rozhádají a zneprátelí? Jen pomocí řeči je možné znovu se sblížit, odpustit, nebo naopak vyjádřit lítost a smutek nad zlými věcmi. Když se třeba Jan Pavel II. omlouval Židům za nedostatečnou aktivitu církve během jejich pronásledování nacisty za 2. světové války. Nebo třeba když vyjádřil svou lítost nad upálením Jana Husa. Několik vět, které změnily na prahu nového tisíciletí celou duchovní atmosféru minimálně v Evropě.

Ale nemusíme jít pro příklady daleko. Určitě si mnozí z vás velice dobře vzpomínáte na dobu svého mládí, kdy vás matka či otec za vaše prohřešky trestali tím, že s vámi přestali mluvit. Já osobně neznám horší formu trestu. Mlčení... To tíživé ticho... A vy vidíte jen tvář, která směřem k vám nevydá ani hlásku. A potom ta obrovská úleva, když na vás zase začali mluvit, přestože ještě stále káravým tónem. Ano, lidská řeč je nenahraditelná. Nelze ji ničím zastoupit.

A Bůh si je toho vědom. Proto k nám promlouvá naší řečí. Sestupuje ze své svatosti a přijímá naše podmínky života, naše způsoby komunikace. Napadlo vás někdy, jaký je to obrovský dar našeho Stvořitele, že každý den můžeme zaslechnout jeho slovo – slovo, kterému rozumíme? Slovo, které jsme schopni pochopit a přijmout? Vždyť by se přece nemusel ohlížet na naše životní podmíněnosti, na naši potřebu jazyka. Bůh však přesto sestupuje ze své vznešenosti mezi nás nedokonalé a mluví k nám naší řečí. To je nesmírný dar. *Slovo Hospodinovo o Izraeli skrze Malachiáše...* Už to je projev Boží lásky!

Proto ani Boží slovo o soudu není známkou jeho nenávisti a zášti k nám. Ukazuje se v něm spíše jeho náklonnost k člověku. Zvěst o Božím soudu nemá za cíl naše zničení, potrestání, ve kterém by si Bůh snad liboval. Naopak! Cílem slov o Hospodinově soudu je naše pokání, odvrácení od zlého a přilnutí k dobrému, přimknutí se k Bohu. Boží slovo o soudu ukazuje na naše nedostatky, postranní úmysly, zlé jednání, upozorňuje na naši odvrácenost od Božích cest.

Když jsme např. postaveni před Boží slovo: *Příliš smělá jsou vaše slova proti mně*, jakoby Bůh říkal: *Změňte smýšlení, obraťte se - abych z vašich slov, z vašeho myšlení měl opět radost... Změňte se! Žijte lépe než doposud.* Jen na základě nezasloužené Boží lásky k nám můžeme slyšet jeho slovo, třeba je to slovo plné hněvu a rozlčení.

A co teprve Boží slovo o jeho lásce k lidem?! *Zamiloval jsem si vás*, praví Hospodin... Toto jeho dnešní slovo přímo hladí duši. A Bůh si přeje, abychom tomuto slovu důvěřovali, neustále si je připomínali a ve svém srdci jeho význam prohlubovali. Ano, bratře a sestro, Hospodin si právě tebe zamiloval... Je třeba k tomu něco přidávat? Je zapotřebí tuto úžasnou, nádhernou a životodárnou zvěst něčím doplňovat?

Pohřichu je. Naše odcizenost od Stvořitele a Spasitele je obrovská. My slyšíme jeho ujištění, jeho výzvu k důvěře. Sám nám sděluje, že si nás zamiloval. Ale nám to nestačí. Jen si to přiznejme: není nám kolikrát zatěžko připojit se k zástupu našich předků a vyslovit ta malověrná slova spolu s nimi: *Kde je*

důkaz, že sis nás zamiloval? V čem spočívá, Hospodine, tvá láska k nám? Jak se o ní máme přesvědčit? Kde v našem životě narážíme na hmatatelné potvrzení tvé lásky? Žádné dikůvzdání, žádné chvály milujícího Boha, žádná vděčnost za jeho dobrotu. Namísto toho podezřívavá otázka, požadavek důkazu. *Přesvědč nás, Pane, že nás miluješ.* Ano, je pravda, že na svých životech kolikrát stopy Boží lásky nepozorujeme. Nemoc a slabost nás připravuje o plnohodnotný život. A když jsme zdraví, onemocní někdo z našich nejbližších. O dobrou práci člověk na ulici nezakopne. A když práci máme, dřeme do úmoru, jen abychom o ni nepřišli, jen abychom se nestali v očích našich zaměstnavatelů postradatelnými.

Ničí nás rodinné problémy všeho druhu. Děti ztratily smysl pro jakoukoli autoritu, rodičům na děti nezbývá čas ani síla. Rodinné vazby se utužují maximálně před televizní obrazovkou anebo přes mobilní telefon. A to raději vynechám současnou politickou a ekonomickou situaci... Tak *v čem je důkaz, že sis nás, Bože, zamiloval?*

A Bůh na to odpovídá zpočátku velmi zvláště: *Což nebyl Ezau Jákobův bratr?... Jákoba jsem si zamiloval.* Bratři a sestry, Boží lásku vůči nám nemůžeme a nesmíme posuzovat podle naší aktuální životní situace, jakkoli by byla těžká a nesnesitelná. Nesmíme si myslet, že když se daří, tak nás Pán má rád. A když se nedaří, tak na nás Bůh asi zapomněl, anebo se na nás zlobí. Tato cesta vede k odklonu od Boha, k přetržení důvěrného vztahu s ním.

Hospodin velice zajímavě odpovídá svému lidu na otázku po jeho lásce k nim. Nepadne ani slovíčko o jejich současné situaci, o tom, jak se jim v dané chvíli vede, jak se jim zrovna daří. *Jákoba jsem si zamiloval.* Bratři a sestry, co tato věta znamená? Předně: Boží láska k nám je pouze a zásadně záležitost naší víry. Nemůžeme přece ani dokázat, že Bůh je - a přesto věříme, že existuje. Stejně tak nemůžeme z ničeho v nás ani kolem nás dokázat, že nás Bůh miluje. Ale smíme tomu věřit. Smíme důvěřovat v pravdivost tohoto Božího slova.

Takže nejprve přijmeme tuto nedokazatelnost Boží lásky v našich konkrétních životech. Ale hned vzápětí nás Bůh vyzývá: *Pohlédněte zpět!* Pohlédněme tedy zpět – ne rok či dva. Pohlédněme do dějin Boží spásy. Do Božích záchranných činů, na základě kterých jsme se dnes mohli shromáždit ke slyšení Božího slova. Izraelce Bůh tlačí k tomu, aby se rozpomněli na svého praotce, na Jákoba.

Jákob sice nebyl prvorozený, zpočátku nedosahoval takových kvalit jako jeho předkové – Abraham a Izák. Ale Hospodin si jej vyvolil, vsadil na něj a rozhodl se, že právě Jákob bude tím, ke kterému bude mluvit a se kterým bude jednat. Izraelci, kteří vyslovili malověrnou touhu po důkazu Boží lásky, byli tedy odkázáni na Jákoba.

S námi je to podobné. Také nás Bůh vyzývá, abychom pohlédli do jeho dějin spásy a připomněli si smrt a vzkříšení jeho Syna a našeho Pána Ježíše Krista. *Zde pohlédněte, ve víře přijímejte, že pro vás Ježíš zemřel, abyste vy nemuseli žít a umírat v odcizení od Boha. Kvůli vám byl Ježíš vzkříšen, abyste již nyní ve víře mohli zakoušet podíl na přicházejícím Království.* On je živým Pánem, jehož požehnanou přítomnost můžeme ve víře zakoušet dnes a denně. Ať už o samotě, nebo ve společenství. Ať už v nemoci, nebo ve zdraví. Ať už s prázdnými kapsami, nebo s plnou peněženkou. Ať už pod špatnými pozemskými vládci, nebo pod dobrými. *Pohlédte dnes zpět, praví Bůh, zpět k Ježíši Kristu. A ve víře pochopte, že skrze svého Syna jsem dávno učinil vše potřebné k tomu, abych vás - nehodné a plně nedověry - mohl nadále milovat jako své děti.*

Právě dnes, na konci kalendářního roku, kdy máme za sebou další směsici dobrým i horších dní, nechme zaznít Ježíšova známá slova o Boží lásce: *Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.* (J 3,16) Milí bratři, milé sestry, to je největší důkaz Boží lásky! Žádný jiný důkaz jeho lásky k člověku nehledejme. Především však neposuzujme velikost Boží lásky k nám podle toho, jak se nám zrovna vede, jak se nám aktuálně daří. To je cesta do pekel! Cesta od Boha. Naopak: Prosme spíše našeho Pána o podepření naší víry. Prosme Boha, aby nás sám utvrzoval ve víře v jeho lásku k nám. V jeho lásku, která se započala již před stvořením světa, která pokračovala vyvolením Jákoba, která nabyla dokonalosti v Jeho Synu Ježíši Kristu a která nás pevně drží až do příchodu jeho Království.

Modleme se: Pane Ježíši Kriste, děkujeme ti, že jsi základem naší spásy, garantem našeho vztahu s tvým Otcem. Jedině skrze tebe se můžeme i my nazývat jeho syny. Jedině díky tobě můžeme i my žít obklopeni Boží láskou. Kéž důvěra ve tvou lásku pronikne hluboko do našich srdcí – ať už se s námi a kolem nás děje cokoli. Amen.